

ตารางที่ 1 ค่าดัชนีความหลากหลายทางชีวภาพของนาอินทรีย์และนาเคมี

ดัชนี	นาอินทรีย์			นาเคมี		
	OF1	OF2-1	OF2-2	CF1	CF2	CF3
Species diversity	1.69	2.26	1.63	1.28	1.38	1.47
Species richness	2.18	3.24	3.28	1.11	1.39	2.24
Evenness/Equitability	0.68	0.77	0.55	0.72	0.71	0.64

สรุปและข้อเสนอแนะ**1. การศึกษาวิถีชีวิตชาวนา**

การศึกษาสถานภาพของการทำนาของชาวนาในบ้านลุ่มบัว เพื่อประเมินการปรับเปลี่ยนเป็นนาอินทรีย์หรือไถ่อินทรีย์ เพื่อการฟื้นฟูระบบนิเวศในนาข้าวและรักษาความหลากหลายทางชีวภาพ ได้ข้อมูลเบื้องต้นถึงเหตุและปัจจัยที่จะสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ต่อไปนี้

1. 1 การปรับเปลี่ยนมาทำนาอินทรีย์/นาลดต้นทุนของชาวนาทั้ง 4 รายในบ้านลุ่มบัว มีสาเหตุจากการแพ้สารเคมี ดังนั้นชาวนาร้อยละ 59.3 ที่เคยมีประสบการณ์แพ้สารเคมีการเกษตรในงานวิจัยนี้ ย่อมให้ความสนใจหากมีทางเลือกที่ดีกว่า
1. 2 ชาวนาร้อยละ 85.2 ใช้ประโยชน์จากพืชผัก ปลา ปู กุ้งและหอย การได้อาหารธรรมชาติที่ปลอดภัยปราศจากสารเคมี ย่อมเป็นผลดีกับสุขภาพ
1. 3 ชาวนาร้อยละ 88.5 มีที่นาของตนเอง ซึ่งทำให้อัตราเสี่ยงจากความล้มเหลวในนาลดลง จึงง่ายต่อการยอมรับวิถีที่แตกต่างไปเพราะสามารถรับความเสี่ยงจากความล้มเหลวได้มากกว่า
1. 4 ชาวนาร้อยละ 72.7 เข้าใจความหมายของภาวะโลกร้อนและได้รับผลกระทบโดยตรงเพราะเป็นอุปสรรคต่อการทำนาซึ่งเป็นอาชีพหลัก หากมีการให้ความรู้ที่ถูกต้อง ชัดเจนสร้างความเข้าใจและยอมรับให้มีความร่วมมือ
1. 5 ชาวนาร้อยละ 44.4 มีความมั่นคงจากรายได้สุทธิจากการทำนา หากมีผู้ทางลดต้นทุนย่อมให้ความสนใจตามวิถีของมนุษย์
1. 6 ตัวอย่างของการทำนาอินทรีย์/นาลดต้นทุนที่ประสบความสำเร็จมีอยู่แล้วในพื้นที่ทั้ง 4 ราย ซึ่งชาวนาเคมีในพื้นที่ก็รับทราบอยู่ เพียงแต่ตัวเลขกำไรสุทธิยังไม่ได้รับการเผยแพร่
- 1.7 จากประสบการณ์ที่ยาวนานของการทำนาเคมี หากมีการกระตุ้นและประชาสัมพันธ์ส่งเสริมให้เริ่มทำนาแบบลดต้นทุนเพื่อให้เป็นที่รับทราบทั้งครัวเรือน จะช่วยในการตัดสินใจก้าวสู่นาอินทรีย์ที่ละน้อยในอนาคต
- 1.8 จากข้อมูลการให้ปุ๋ยในงานวิจัยนี้ การอบรมเรื่องการให้ปุ๋ยกับชาวนาในหมู่บ้านลุ่มบัว(ในกรณีที่ยังไม่ปรับเปลี่ยนวิถีนา) ยังเป็นสิ่งจำเป็น

2. การเปรียบเทียบความหลากหลายชนิดของแมลงและแมงมุมในนาอินทรีย์และนาเคมี

การสำรวจในเบื้องต้น พบว่า แมลงศัตรูพืชแต่ละชนิดจะเข้าทำลายต้นข้าวที่ระยะการเจริญเติบโตต่างๆกัน ทำให้ศัตรูธรรมชาติที่เป็นผู้ล่าแมลงศัตรูข้าวมีจำนวนประชากรแตกต่างกันในแต่ละช่วงอายุข้าวตามไปด้วย ซึ่งศัตรูธรรมชาติที่พบในแปลงนามี 6 กลุ่ม คือ แมงมุม ตัวงตัวห้ำ แมลงวัน แมลงปอ มวนตัวห้ำและแตนเบียน ซึ่งแมงมุมเป็นกลุ่มศัตรูธรรมชาติเด่นที่มีบทบาทควบคุมประชากรแมลงศัตรูพืชตลอดช่วงฤดูการทำนาและมีความหลากหลายของชนิดมาก จึงใช้แมงมุมเป็นดัชนีชี้วัดความหลากหลายทางชีวภาพในการวิจัย จากการเก็บตัวอย่างแมงมุมจาก 2 ฤดูกาลเพาะปลูก (พ.ย. 2551-มี.ค.2552 และ มิ.ย.-ก.ย. 2552) ได้จำนวนแมงมุมทั้งสิ้น 2,045 ตัว ระบุชนิดได้ทั้ง 8 วงศ์ 16 สกุล 23 ชนิด แมงมุมวงศ์เด่นที่พบในนาอินทรีย์คือแมงมุมเขี้ยวยาว รองลงมาเป็นแมงมุมใยกลม ในขณะที่นาเคมีพบแมงมุมใยกลมเป็นแมงมุมวงศ์เด่น ตามด้วยแมงมุมเขี้ยว